

Ἄπ.—Τὸ σύνολον τῶν ἐνηλίκων Ἑλλήνων, ὅσοι δὲν ἀπώλεσαν τὰ πολιτικά αὐτῶν δικαιώματα ἕνεκα καταδικῆς τινός.

Ἐρ.—Σὲ ὑποχρεοῖ λοιπὸν ἡ τιμὴ νὰ ὑπακούης εἰς τὰς ἐντολάς τοῦ νομοθέτου;

Ἄπ.—Βεβαίως. Ὁ ὑπακφεύγων τὸν νόμον πράττει δεινοτάτην αἰσχρότητα. Παραβαίνει τὸν λόγον ὃν ἔδωκε κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀντιπροσώπων. Ἐκτὸς δὲ τούτου αὐθαδιάζει καὶ πρὸς δολοκλήρον τὴν Πατρίδα, ἧς ὁ νόμος εἶναι ὄργανον.

Ἐρ.—Ἄλλ' ἐὰν ὁ νόμος ἦναι κακός, θφείλεις καὶ πάλιν ὑπακοὴν καὶ σέβας;

Ἄπ.—Ἐπειδὴ ὁ νόμος συντάσσεται ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων δολοκλήρου τοῦ ἔθνους, δὲν δύναται νὰ ἦναι κατ' οὐσίαν κακός. Ἐὰν τὸν εὕρισκω ἐπαχθῆ δι' ἐμὲ, θφείλω οὐχ ἤττον νὰ ὑποκύψω εἰς αὐτὸν, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν θὰ τροπολογηθῆ, ἢ θὰ καταργηθῆ ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων, φωτιζομένων ἐκ τῶν παραπόνων τῶν συμπατριωτῶν μου.

Ἐρ.—Ἄλλ' ἐὰν δύνασαι νὰ ἀπαλλαγῆς κακοῦ τίνος νόμου διὰ πανουργίας, ἢ διὰ βίας, δὲν θὰ ὠφελῆθῃς ἐκ τούτου;

Ἄπ.—Ὅχι· ὁ χρησιμοποιοῦν εὐκαιρίαν τινὰ πρὸς παράβασιν τοῦ νόμου εἶναι ἀξιοπεριφρόνητος ὅσον καὶ ὁ κακοποιός, ὁ ἀπογυμνῶν ἢ φονεῦων πολίτην τινὰ, ὅταν ἦναι βεβαίως περὶ τῆς ἀτιμωρησίας.

Ἐρ.—Διὰ τίνων μέσων δύναται τις νὰ μεταβάλλῃ κακὸν νόμον;

Ἄπ.—Διὰ τῆς ἐντύπου ἢ προφορικῆς κατακρίσεως, μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν συμφωνοῦσι μετὰ τῶν ἐνισταμένων οἱ πλείστοι τῶν πολιτῶν καὶ μεταβάλλουσι τὸν νόμον διὰ τῶν ἀντιπροσώπων.

Ἐρ.—Δὲν ὑπάρχουσιν ἄλλα μέσα;

Ἄπ.—Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι καὶ ἡ ἔννομος ἀντίστασις. Ὅταν πολὺ πλῆθος πολιτῶν πεισθῆ ὅτι νόμος τις εἶναι κακός, γνωστοποιεῖ τὴν ἀποδοκιμασίαν αὐτοῦ εἰς τὴν Βουλὴν. Ἐὰν ἡ Βουλὴ κωφεύσῃ, περιμένουσι τὰς προσεχεῖς ἐκλογάς, καὶ τότε στέλλουσιν ἀντιπροσώπους ἔχοντας κοινὰς μετ' αὐτῶν τὰς ἰδέας καὶ ἀναλαμβάνοντας τὴν ὑποχρέωσιν νὰ καταστήσωσι τὸν νόμον σύμφωνον πρὸς τὰς ἐπιθυμίας ἢ τὰς ἀνάγκας τῶν πλειόνων.

Ἐπειτα συνέζητα.

ΠΩΣ ΤΡΕΦΟΜΕΘΑ

Συνέζητα· ἐδί σελ. 39.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Οἱ ὀδόντες.

Ὅτε ἦσο μικρά, πολὺ μικρά, καὶ ἐθλόλαζες ἀκόμη, δὲν εἶχες ὀδόντας ἐντὸς τοῦ στόματός σου, ἀλλὰ δύο μικροὺς καὶ χαμηλοὺς τοίχους

μὲ ρόδινον χροῖμα, οἱ ὅποιοι δὲν ἐδύναντο θεβαίως νὰ δαγκάσουν ἐν μῆλον, οὔτε νὰ κόψουν ἐν τεμάχιον ἄρτου. Ἀλλὰ τότε οὔτε σὺ εἶχες ἀνάγκην ὀδόντων, διότι ἔτρωγες μόνον γάλα, οὔτε ἡ τροφός σου θὰ ἦτο πολὺ εὐχαριστημένη, ἂν εἶχες ὀδόντας καὶ τὴν ἐδάγκανες.

Σιγὰ σιγὰ ὅμως τὸ μικρὸν βρέφος ἔγεινε κόρη, καὶ ἀνάγκη ὑπῆρξε νὰ τῆς δοθῆ κἄπως στερεωτέρα τροφή. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο τῆς ἐχρειαζόντο ὀδόντες· τότε μικροὶ τινες σπόροι, οἵτινες ἐκοιμῶντο ἐντὸς τῶν σιαγόνων, ἐξύπνησαν ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον, ὡς καλοὶ ἐργάται, ἐλέποντες ὅτι ἤλθεν ἡ ὥρα των. Ἐκαστος ἐξ αὐτῶν εἰργάσθη ἐντὸς τοῦ μικροῦ του δωματίου, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὸ φῶς, ἀφοῦ ἠτοίμασε πρῶτον τὴν ἐνδυμασίαν του· τὴν ἠτοίμασε δὲ μὲ ὀλίγον φώσφορον καὶ ὀλίγην ἄσβεστον, καὶ τὴν κατεσκευάσε σκληρὰν ὡς πέτραν.

Γνωρίζεις βέβαια, τί πρᾶγμα εἶνε ἡ ἄσβεστος, διότι πολλάκις θὰ εἶδες τὸν λευκὸν αὐτὸν χυλὸν, μὲ τὸν ὅποιον οἱ κτίσται κατασκευάζουν τὴν λάσπην των.

Ὡς πρὸς τὸν φώσφορον, πολὺ φοβοῦμαι, ὅτι δὲν τὸν εἶδες ποτέ σου, καὶ ἴσως μόνον ἤκουσες νὰ γίνεταί περὶ αὐτοῦ λόγος· τὸν πωλοῦν εἰς τὰ φαρμακεῖα, εἰς μικρὰ ὑπόλευκα τεμάχια, τὰ ὅποια μυρίζουν ἄσχημα ὡς σκόρδον· τὰ φυλάττουν δὲ μέσα εἰς φιάλας γεμάτας νερόν, διότι ἅμα μείνουν ἐκτὸς τοῦ ὕδατος ἀνάπτουν εὐθύς. Διὰ τοῦτο σὲ συμβουλεύω, ἂν ἰδῆς ποτὲ φώσφορον, νὰ μὴ τὸν μαλάξῃς μὲ τὰς χεῖράς σου, διότι κολλᾷ ἐπάνω εἰς τὸ δέρμα καὶ καίει· σβύει δὲ πολὺ δύσκολα, καὶ κάμνει φοβεράς πληγὰς. Σοῦ λέγω δὲ τοῦτο, καθότι ὁ φώσφορος ἔχει μίαν περίεργον ἰδιότητα, ἡ ὅποια ἠμπορεῖ νὰ κινήσῃ τὴν περιέργειαν καὶ τὴν ὄρεξιν μικροῦ κορασίου. Ὅταν τὸν τρίψῃ κανεὶς εἰς τὰ σκοτεινὰ ἐπάνω εἰς τὴν θύραν ἢ εἰς τὸν τοῖχον, ἀφίνει ὄπισθεν τοῦ μίαν φωτεινὴν γραμμὴν πολὺ περίεργον, ἡ ὅποια ὀνομάζεται φωσφορίζουσα, ἕνεκα τῆς οὐσίας, ἣτις τὴν γεννᾷ· τοιοῦτοτρόπως ἠμπορεῖ τις νὰ γράψῃ μὲ φώσφορον ἐπάνω εἰς τοὺς τοίχους λέξεις μὲ γράμματα πύρινα, αἵτινες ἐφόδισαν πολλάκις τοὺς δειλοὺς. Ἄν ἦσαι φρόνιμος, καὶ μοῦ ὑπόσχουσαι νὰ τὸ κάμῃς μόνον ἐνώπιον τῆς μητρὸς σου, ἐμπορῶ νὰ σὲ μάθω, πῶς νὰ κάμῃς προχειρῶς τὰ φωτεινὰ αὐτὰ σημεῖα, χωρὶς νὰ καταφύγῃς εἰς τὸν φαρμακοποιόν. Τὰ φώσφορα, ἢ σπύρτα καθὼς κοινῶς ὀνομάζονται, ἔχουν εἰς τὴν ἄκραν ὀλίγον φώσφορον, καὶ ἀρκεῖ μόνον νὰ τὰ πλησιάσῃς εἰς τὴν μύτην σου, διὰ νὰ ἰδῆς ὅτι μυρίζουν σκόρδον· τρίψε τα ἐλαφρὰ ἐλαφρὰ εἰς τὰ σκοτεινὰ ἐπάνω εἰς ἐν τεμάχιον ξύλου, παραδείγματος χάριν, καὶ θὰ ἰδῆς, ὅτι θὰ σχηματισθῆ μία μικρὰ φωτεινὴ γραμμὴ, τῆς ὅποιος ἡ λάμψις θὰ διαρκέσῃ ὀλίγας στιγ-

μάς. Ἄλλὰ, σοῦ τὸ λέγω καὶ πάλιν, μὴ σοῦ ἔλθῃ ὄρεξις νὰ διασκεδάσῃς μόνη σου μ' αὐτὸ τὸ παιγνίδιον. Εἶνε παιγνίδιον πολὺ ἀσχημον, καὶ καθ' ἡμέραν ἀκούονται δυστυχήματα, τὰ ὁποῖα συνέβησαν εἰς παιδία ἄτακτα, διότι ἐπαιζον μὲ φώσφορα. Πρόσεχε δὲ πρὸ πάντων, μὴ τυχὸν τὰ βάλῃς εἰς τὸ στόμα σου, διότι ὁ φώσφορος εἶνε δηλητήριον· καὶ ἀπόδειξις τούτου εἶνε, ὅτι φαρμακεύομεν τοὺς ποντικούς μὲ σφαιρίδια ἄρτου, εἰς τὰ ὁποῖα ἀναμιγνύομεν ὀλίγον φώσφορον.

— Ἄχ, Θεέ μου! θὰ ἀνακράξῃς βέβαια· καὶ ἔχομεν λοιπὸν εἰς τοὺς ὀδόντας μας ἀπ' αὐτὸ τὸ φοβερὸν πρᾶγμα;

— Μάλιστα, κόρη μου· καὶ ὄχι μόνον εἰς τοὺς ὀδόντας μας, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλα τὰ ὀστέα τοῦ σώματός μας. Ἀπόδειξις δὲ εἶνε, ὅτι ὁ φώσφορος κατασκευάζεται ἀπὸ κόκκαλα, δύναται δὲ ἐξαίρετα νὰ κατασκευασθῇ καὶ ἀπὸ ὀδόντας κορασιῶν, ἀρκεῖ νὰ ᾔνῃ πολλοί.

Ἐνοῶ, ὅτι ἀρκετὰ στενοχωρεῖσαι, καὶ δὲν ἔχεις ἄδικον. Δὲν καταλαμβάνεις βέβαια, καὶ ἀπορεῖς, ποῦ τὰ μικρὰ ἐκεῖνα φύτρα, τὰ ὁποῖα κατεσκευάσαν τοὺς ὀδόντας σου, ἦσαν τὸν φοβερὸν αὐτὸν φώσφορον, τὸν ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ βάζωμεν εἰς τὸ στόμα μας· ποῦ ἦσαν τὴν ἄσβεστον, ἢ ὁποῖα ἀναντιβρήτως δὲν εἶνε φαγώσιμον πρᾶγμα, καὶ ὅμως ὑπάρχει εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ σώματός μας.

— Περὶ ἕργον εἶνε, λέγεις βέβαια, ὅτι εὐρέθησαν ὅλα αὐτὰ τὰ πρᾶγματα ἐντὸς τῶν σιαγόνων μας ἀκριβῶς ὅταν ἐχρειάζοντο.

— Περὶ ἕργον, ἀληθῶς· καὶ ἀρχίζεις, βλέπω, νὰ ἐννοῆς, ὅτι πολλὰ πρᾶγματα ἔχεις νὰ μάθῃς, πρὶν φθάσωμεν εἰς τὸ τέλος τῆς ἱστορίας μας, καὶ δι' αὐτὸ ἀναγκαζόμεθα νὰ σταματῶμεν εἰς κάθε βῆμα. Πρόσεξε ὅμως τώρα, διότι ἐφθάσαμεν εἰς κᾶτι τι πολὺ σπουδαῖον.

Εἰς ἐξοχικὴν τῆνα οἰκίαν, μακρὰν τῆς πόλεως, ὅπου εἶνε κανεὶς ἠναγκασμένος νὰ θεραπεύῃ μόνος του ὅλας του τὰς ἀνάγκας, πρέπει νὰ ἔχῃ ἀναμφιβόλως ὅλα ὅσα τοῦ χρειάζονται, διὰ νὰ ἐπισκευάξῃ ἐν ἀνάγκῃ τὴν οἰκίαν. Διὰ τοῦτο δὲ ὑπάρχει συνήθως εἰς τὰς ἐξοχικὰς οἰκίας εἰς ἐπιστάτης, ὅστις ἔχει φυλαγμένον πάντοτε τὸ ἀναγκαῖον ὕλικόν, καὶ τὸ μοιράζει εἰς τοὺς ἐργάτας, ὅταν τὸ χρειασθῶσι. Ὁ ἐπιστάτης τότε δίδει κεραμίδια εἰς τὸν στεγαστὴν, σανίδας εἰς τὸν ξυλουργόν, χρώματα εἰς τὸν χρωματιστὴν, καὶ εἰς τὸν κτίστην λίθους καὶ ἄσβεστον, τὴν ἰδίαν ἐκείνην ἄσβεστον, τὴν ὁποίαν ἔχομεν ἡμεῖς εἰς τοὺς ὀδόντας μας. Ὁ ἐπιστάτης ἔχει εἰς τὰς ἀποθήκας του πᾶν ὅ,τι χρειάζεται, καὶ εἰς αὐτὸν διευθύνονται ὅλοι, ὅταν τύχῃ ἀνάγκη.

Καὶ τὸ σῶμά μας ἐπίσης καὶ ἀπαράλλακτα εἶνε οἰκία, ἣτις ἔχει τὸν ἐπιστάτην τῆς. Τί ἐπιστάτης ὅμως! τί δραστήριος καὶ γενικὸς ἄν-

θρωπος! Οἱ ἐπιστάται τῶν μεγάλων οἰκιῶν εἶνε τίποτε ἐμπρὸς του. Πηγαίνει, ἔρχεται, ἀναβαίνει, καταβαίνει, εἶνε πανταχοῦ παρὼν συγχρόνως, καὶ τοῦτο τὸ πανταχοῦ παρὼν εἶνε πρᾶγμα, ὄχι φράσις. Ἐχει τὰ πάντα, ὄχι εἰς τὰς ἀποθήκας του, ἀλλ' ἀκόμη καλλίτερα εἰς τὰ θυλάκιά του· καὶ τὰ θυλάκιά του αὐτὰ τὰ κενώνει δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ ἐνῶ διαβαίνει, χωρὶς ποτὲ ν' ἀπατηθῇ, χωρὶς ποτὲ νὰ σταματήσῃ. Πρὶν δὲ ἀκόμη τελειώσῃ, ἐπιστρέφει πάλιν εἰς τὴν ἀποθήκην δρομαῖος, γεμίζει τὰ θυλάκιά του, καὶ ἀρχίζει ἐκ νέου, χωρὶς νὰ κουρασθῇ μήτε ἡμέραν μήτε νύκτα. Ἐχει δὲ πολλοὺς καὶ διαφόρους τεχνίτας ὑπὸ τὰς διαταγὰς του, οἵτινες ἐργάζονται ὅλοι ἀκαταπαύστως, ζητοῦν ἄλλο πρᾶγμα ὁ εἰς καὶ ἄλλο πρᾶγμα ὁ ἄλλος, καὶ ἔχουσι ἀπαιτήσεις αἵτινες οὐδεμίαν ἐπιδέχονται ἀναβολήν. Ἀδύνατον νὰ τοὺς εἴπῃ ὁ ἐπιστάτης: «περιμείνατε μίαν στιγμὴν!» Οἱ κύριοι αὐτοὶ ὅλοι δὲν ἤξέουρον τί θὰ εἴπῃ ὑπομονή· ζητοῦσιν ἀδιακόπως, καὶ ἀδιακόπως πρέπει τις νὰ τοὺς δίδῃ.

Ἀργότερα θὰ γνωρισθῶμεν καλλίτερα μὲ τὸν θαυμάσιον αὐτὸν ἐπιστάτην, ὅστις — ἂν δὲν τὸν ἐμάντευσε ἕως τώρα — ὀνομάζεται ΑΙΜΑ.

Αὐτὸς, ἐπισκεφθεὶς πρῶϊαν τινὰ τὰς σιαγόνων μας, ἀπήντησε τὰ φύτρα ἐκεῖνα τῶν ὀδόντων, περὶ τῶν ὁποίων ὠμιλήσαμεν πρὸ ὀλίγου· εἶδεν, ὅτι εἶχον ἐξυπνήσει καὶ ἦσαν ἔτοιμα δι' ἐργασίαν, καὶ ἤρχισεν εὐθὺς τὴν διανομήν του. Τοὺς ἐχρειάζετο φώσφορος καὶ ἄσβεστος· ἔλαβε λοιπὸν εὐθὺς ἀπὸ τὰ θυλάκιά του καὶ τοὺς ἔδωκε φώσφορον καὶ ἄσβεστον, καὶ μερικὰ ἄλλα πρᾶγματα ἀκόμη, περὶ τῶν ὁποίων δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἀναπτυχθῶ τώρα λεπτομερῶς.

— Καλά· καὶ ποῦ εὔρετὸ αἷμα τὸν φώσφορον αὐτὸν καὶ τὴν ἄσβεστον;

— Ἐπερίμενα τὴν ἐρώτησιν, καὶ ἡ ἀπάντησις εἶνε πολὺ εὐκόλος καὶ πρόχειρος· ἂν ὅμως σοῦ τὴν εἴπω, θὰ σοῦ μαρτυρήσω τὸ μυστικόν μου, καὶ θὰ μάθῃς τὸ τέλος τῆς ἱστορίας πρὶν ἀκόμη τὴν καλοαρχίσωμεν.

Πλὴν ἄς ᾔνε· ἐγὼ θὰ σοῦ εἴπω τὸ μυστικόν, διὰ νὰ σοῦ κενθῆσῃ περισσύτερον τὴν ὄρεξιν.

Ὁ ἐπιστάτης τῆς οἰκίας μοιράζει κεράμους, λίθους, ξύλα καὶ πολλὰ ἄλλα πρᾶγματα· ἀλλ' αὐτὰ ὅλα δὲν εἶνε βεβαίως ἰδικά του· τὰ ἔλαβε παρὰ τοῦ κυρίου του. Καὶ ὁ ἰδικὸς μας ἐπιστάτης ἐπίσης ὅ,τι μοιράζει τὸ ἔλαβεν ἀπὸ τὸν κύριόν του, καὶ κύριός του εἶνε ὁ στόμαχος. Ἐνόσω ὁ ἐπιστάτης ἐξοδεύει, ὁ κύριος πρέπει νὰ γεμίξῃ ἐκ νέου τὴν ἀποθήκην, διότι ἀλλῶς σταματᾷ ἡ ἐργασία. Τοιοῦτοτρόπως ἐπίσης, ἐνῶ τὸ αἷμα κενώνει δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ τὰ θυλάκιά του, πρέπει ὁ στόμαχος νὰ τὰ γεμίξῃ μὲ ὅ,τι ἀναγκαιοῖ, καθότι ἀλλῶς θὰ

ἐρίνετο ἐντός μας ἐπανάστασις. Ἐπειδὴ δὲ ὅ,τι πηγαίνει εἰς τὸν στόμαχον πρὸν κατ' ἀνάγκην ἀπὸ τοῦ στόμα, πρέπει πάλιν καὶ ἡμεῖς νὰ θέσωμεν εἰς τὸ στόμα μας ὅ,τι ἀναγκαῖοι εἰς τὰς πολυαριθμούς ἐργασίας μας, καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον τρώγομεν.

Βλέπω ὅμως, ὅτι πᾶρα πολὺ ἀνεπτύχθη, διότι εἶσαι ἔτοιμη νὰ μοῦ παρατηρήσῃς καὶ πάλιν, ὅτι, ὅταν ἤρχισαν οἱ ὀδόντες σου νὰ φυτρῶνουν, οὔτε φώσφορον οὔτε ἄσβεστον εἶχες φάγει, ἀλλὰ μόνον γάλα.

Ἐχεις δίκαιον· οὔτε ἔφαγες, οὔτε θὰ φάγῃς ποτὲ τοιαῦτα πράγματα. Καὶ ὅμως ἐμβῆκαν εἰς τὸ στόμα σου, διότι ἀλλέως οἱ ὀδόντες σου δὲν θὰ ἐφύτρωναν. Πῶς νὰ συμβιβάσωμεν λοιπὸν τὸ πρᾶγμα;

Ἄς ὑποθέσωμεν πρὸς στιγμήν, ὅτι οἱ μικροὶ ἐργάται τῶν σιαγόνων μας, ἀντὶ ἄσβεστου καὶ φωσφόρου, ἐχρηάζοντο σάκχαριν διὰ νὰ κατασκευάσουν τοὺς ὀδόντας μας· πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον πολὺ θὰ σοῦ ἤρесе, μολονότι θὰ κατέστρεφε τοὺς ὀδόντας σου. Ἄς ὑποθέσωμεν ἀκόμη, ὅτι ἡ μήτηρ σου, ἀντὶ νὰ σοῦ δώσῃ ἐν κομματί σάκχαριν διὰ κάθε σου ὀδόντα, ἀνέλυσε αὐτὸ τὸ κομμάτι εἰς ἐν ποτήριον ὕδατος, καὶ σοῦ τὸ ἔδωκε νὰ τὸ πῖς. Δὲν θὰ εἶπες βέβαια ὅτι ἔφαγες σάκχαριν· καὶ ὅμως ἡ σάκχαρις ἐμβῆκεν εἰς τὸ στόμα σου, ὑπῆγεν εἰς τὸν στόμαχον, μετέβη εἰς τὸ αἷμα, καὶ ἦλθε πάλιν εἰς τὸ στόμα διὰ νὰ κατασκευάσῃ τὸν ὀδόντα σου. Ἄν δὲ ὑποθέσῃς ἀκόμη, ὅτι τὸ κομμάτι ἐκείνου τῆς σακχαρώσεως εἶνε πολὺ μικρὸν καὶ τὸ ποτήριον ὕδατος πολὺ μέγαλον, τότε θὰ παραδεχθῆς βέβαια, ὅτι ἡ σάκχαρις ἠμποροῦσεν ἐξαίρετα νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ στόμα σου, χωρὶς διόλου νὰ τὴν ἐννοήσῃς.

Αὐτὸ ἀπαράλλακτα συνέβη. Εἰς τὸ γάλα, τὸ ὁποῖον ἔπιες, ὑπῆρχε φώσφορος καὶ ἄσβεστος, ἀλλ' εἰς πολὺ ὀλίγην ποσότητα· ὑπῆρχον δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ πράγματα, διὰ τὰς ἄλλας ἐργασίας τοῦ σώματός σου. Δι' αὐτὸ, ὅταν ἀργότερα μ' ἀκούσῃς νὰ σοῦ λέγω, διὰ πολλὰ πράγματα τὰ ὁποῖα θ' ἀπαντήσωμεν: «Ἐδῶ μέσα ὑπάρχει αὐτὸ καὶ ἐκεῖνο,» ἠμπορεῖς καὶ σὺ νὰ εἶπῃς: «Αὐτὰ ὑπῆρχον καὶ εἰς τὸ γάλα, τὸ ὁποῖον ἔπια, ὅταν ἤμην μικρά.»

Αὐτὰ τὰ ἴδια πράγματα ὑπάρχουν, ἐννοεῖται, καὶ εἰς ὅ,τι τρώγεις σήμερον. Ἡ ἐργασία δὲ ὅλη τῆς μηχανῆς αὐτῆς, τὴν ὁποῖαν σπουδάζομεν μαζὺ, συνίσταται εἰς τὸ νὰ χωρίζῃ τὰ διάφορα ἐκείνα πράγματα, καὶ νὰ φυλάττῃ τὰ χρήσιμα διὰ νὰ τὰ δίδῃ εἰς τὸ αἷμα. Ὅταν ἐθῆλαξες, ἦτο πολὺ ἀδύνατος ἡ πτωχὴ αὐτὴ μηχανὴ, καὶ δὲν θὰ κατώρθωνε νὰ κάμῃ ὅ,τι κάμνει σήμερον. Δι' αὐτὸ ὁ Θεὸς ἐπενόησε χάριν τῶν μικρῶν παιδιῶν τὴν λαμπρὰν ἐκείνην τροφήν, τὸ γάλα, τὸ ὁποῖον περιέχει ἔτοιμα ὅλα τὰ

ὕλικά, ὅσα χρησιμεύουν εἰς τὸ αἷμα, καὶ εἶνε οὕτως εἰπεῖν αἷμα ἔτοιμον.

Βλέπεις, κόρη μου, πόσην εὐγνωμοσύνην χρεώσταις εἰς ἐκείνην, ἥτις σὲ ἔθρεψε μὲ τὸ γάλα τῆς. Σοῦ ἔδωκε τὸ ἴδιον αἷμά τῆς, τὸ ὁποῖον ἐμβῆκεν εἰς τὰς φλέβας σου, καὶ εἰργάσθη μὲ τὸν θαυμασίον ἐκείνον τρόπον, τὸν ὁποῖον πρὸ ὀλίγου σοῦ περιέγραψα. Ἄλλοι σοῦ ἔδωκαν σακχαρωτὰ, φιλήματα, παιγνίδια· ἐκείνη ὅμως σοῦ ἔδωκε τοὺς ὀδόντας, οἱ ὁποῖοι ἔφαγον τὰ σακχαρωτὰ, σοῦ ἔδωκε τὰς μικράς σου παρειάς, αἱ ὁποῖαι ἐδέχθησαν τὰ φιλήματα, καὶ τὴν σάρκα τῶν χειρῶν σου, αἵτινες ἔπαιζαν μὲ τὰ παιγνίδια. Ἄν ποτὲ τὸ λησμονήσῃς, θὰ ἦσαι πολὺ ἀχάριστος.

Μὴ μ' ἐρωτήσῃς ὅμως καὶ πάλιν, πῶς ἤξεύρομεν ὅτι ὑπάρχουν τόσα πράγματα εἰς τὸ αἷμα, διότι, μὰ τὴν ἀλήθειαν, θὰ θυμώσω ἐπὶ τέλους. Ἀπὸ ἐρώτησιν εἰς ἐρώτησιν θὰ καταστήσωμεν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ κόσμου, καὶ δὲν θὰ φθάσωμεν ποτὲ εἰς τὸ τέλος τῆς ἱστορίας μας. Κύτταξε πόσον ἀπεμακρύνθημεν σήμερον ἀπὸ τοὺς ὀδόντας, περὶ τῶν ὁποίων ἤθελα κυρίως νὰ σοῦ ὁμιλήσω· ἡ ἐπιστολὴ μου ἐτελείωσε, καὶ οὐδὲ λέξις ἀκόμη σοῦ εἶπα περὶ αὐτῶν. Δὲν πειράζει ὅμως· ἔμαθες ὅπωςδῆποτε πράγματα, τὰ ὁποῖα θὰ μᾶς χρησιμεύσουν μέχρι τέλους, καὶ δὲν ἐχάσαμεν βεβαίως τὸν καιρὸν μας σήμερον.

Ἐπεται συνέχεια.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ο ΜΕΓΑΣ ΔΕΡΚΩΝ

Μητροπολίτας Δέρκων διαπρέψαντας ἐπὶ ἐκκλησιαστικῇ καὶ πολιτικῇ συνέσει, ἀναφέρει πολλοὺς ἢ ἱστορία ἡμῶν· αὐτὸς ὁ τελευταῖος Δέρκων ὁ πρὸ ὀλίγων μηνῶν τοσοῦτον προώρως ἀποβιώσας, διετέλεσεν εἰς τῶν μάλλον ἐγκρίτων ἀρχιερέων τῆς ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας. Ἄλλὰ θαρρόντως δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν, ὅτι οὐδεὶς τῶν ὅσοι ἐκάθησαν ἐπὶ τοῦ παρὰ τὸν Βόσπορον καλλιπρεποῦς τοῦτου θρόνου, ἀνεδείχθη ἐνάμιλλος τοῦ μεγάλου ἐκείνου Δέρκων Γρηγορίου, ὅστις ἐγένετο ἐν τῶν πολλῶν θυμάτων τῶν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν προσενοχθέντων ὑπὲρ τῆς τοῦ θῆνους πελιγενεσίας ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπαναστάσεως. Αἱ περιστάσεις ὑπῆρξαν βεβαίως ἔκτακτοι· ἀλλὰ καὶ ὁ ἀνὴρ ὑπῆρξεν ἀντάξιος τῶν περιστάσεων.

Ὁ Γρηγόριος ἐγεννήθη, μικρὸν μετὰ τὰ μέσα τῆς παρελθούσης ἐκκτονταετηρίδος, εἰς Ζουμπάτα, χωρίον τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἠλιδος, ὑπαγόμενον εἰς τὸν δῆμον Φαρῶν καὶ ἀπέχον ἐκ Πατρῶν 8 περίπου ὥρας. Τὸ χωρίον τοῦτο ἐγένετο καὶ ἄλλως γνωστὸν ἐπὶ τῆς ἐπαναστά-